

INTERNATIONAL COURT OF ARBITRATION® | INTERNATIONAL CENTRE FOR ADR | LEADING DISPUTE RESOLUTION WORLDWIDE

9 Nisan 2020

COVID-19 Küresel Salgınlarının Etkilerini Azaltmaya Yönelik Alınabilecek Önlemlere ilişkin MTO Kılavuz Notu

I - Amaç

1. Bu not, taraflar, avukatlar ve hakem kurullarına COVID-19 küresel salgınının MTO (ICC) tahkimleri üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için değerlendirilebilecek önlemler konusunda yol gösterici bilgiler (“Kılavuz Notu”) sunar. COVID-19, küresel ekonomiyi büyük ölçüde sekteye uğratan bir sağlık afetidir. Bu afet, hem devam eden birçok MTO tahkim sürecini aksatacak; hem de güvenlik kaygıları ve virüsün yayılımını sınırlandırmak veya yavaşlatmak için uygulanan halk sağlığı kısıtlamaları nedeniyle ilerleme sağlanması çok daha zor olabilecek yeni ihtilafları da doğuracaktır. Buna karşılık taraflar, avukatlar ve hakem kurulları, MTO Tahkim Kuralları (“Kurallar”) aracılığıyla halihazırda var olan dava yönetimi araçlarını dikkatli bir şekilde kullanarak veya MTO Uluslararası Tahkim Divanının dahili süreçleri düzene koymak için attığı ek adımlardan yararlanarak, bu aksaklık ve zorlukları en aza indirebilir ve hatta bunları önleyebilir.
2. Divan, taraflar, avukatlar ve hakem kurullarının, uyuşmazlıkların adil, süratli ve uygun maliyetli bir temelde çözümüne devam edilmesini sağlamakta oynadıkları önemli rolün farkındadır. Bu Kılavuz Notu: (I) taraflar, avukatlar ve hakem kurullarının küresel salgından kaynaklanan gecikmeleri daha verimli bir şekilde azaltmak için kullanabilecekleri usuli araçları hatırlatır ve (II) COVID-19 ile ilgili dikkat edilecek hususların ışığında, konferans ve duruşmaların ses ve video konferansı veya diğer benzeri iletişim araçları yoluyla (“sanal duruşma”) yürütülmesi dahil, ilgili konferans ve duruşmaların düzenlenmesine ilişkin kılavuz bilgiler sunar. İlgili olduğu ölçüde, diğer MTO AUÇ (Alternatif Uyuşmazlık Çözümü / ADR) usul ve işlemleri bağlamında da işe yarayabilir.

II - COVID-19 ile ilgili gecikmelerin azaltılması

3. Divan, halen açıktır, devam eden tahkimleri sürdürmeye ve yeni davalar almaya devam etmektedir. Ayrıca Divan, COVID-19 küresel salgınının getirdiği zorluklara rağmen, uyuşmazlıkların adil ve verimli bir şekilde çözümüne büyük önem vermektedir. Salgın, Kuralların 22(1)’inci Maddesi uyarınca, hakem kurulları ve tarafların “tahkim yargılamasını süratli ve az masraflı bir şekilde yürütmekle” görevli olmaları gibi, Divanın faaliyetlerinin dayandığı temel esasları değiştirmemektedir. Kuralların 25(1)’inci Maddesi uyarınca, hakem kurulları ayrıca mümkün olan en kısa süre içerisinde uygun bulunduğu tüm yöntemleri kullanarak davanın vakıalarını tespite girişmekle de görevlidir.
4. Kurallar ve bu ilkelerle tutarlı olarak, taraflar, avukatlar ve hakem kurulları, COVID-19 küresel salgınının yol açtığı gecikmeler dahil, tahkim sürecindeki gecikmelerin etkilerini azaltabilecek usuli tedbirleri değerlendirme yükümlülüklerini paylaşmaktadır. Bunu yaparken, tahkim sürecinin belirli yönlerinin salgından dolayı ciddi ölçüde geciktirilmemesi gerektiğini dikkate almalıdırlar. Örneğin, yeni başlatılan davalarda, hakem kurulları mümkün olan en kısa süre içinde ve mümkünse taraflarla ilk

yazışmalarında, ilk dava yönetimi toplantısının düzenlenmesi ve zamanlaması konusunda taraflara danışarak, herhangi bir gecikmeyi önlemelidir.

5. Benzer şekilde COVID-19 küresel salgını, esasen hakem kurullarının uzaktan da yürütülebilecek olan müzakerelerini ve karar taslaklarını hazırlama işlemlerini geciktirmemelidir. Dolayısıyla hakem kurulları, müzakerelerini gereken şekilde düzenlemeli ve tüm uygun iletişim araçlarını kullanarak, karar taslaklarını hazırlamaya başlamak için gereken adımları atmalıdır. Karar taslaklarının Divana sunulması için öngörülen süre sınırlaması ve ayrıca gerekçesiz gecikmeler durumunda hakem ücretlerini azaltma politikası halen yürürlüktedir; buna karşılık Divan, bir hakemin hastalanması gibi COVID-19'a bağlı belirli durumlarla gerçekten ilişkilendirilebilir gecikmeler olan davalarda, bu politikayı gereken hassasiyeti göstererek uygulayacak ve ayrıca Divan, masraf avansı taleplerinin değerlendirilmesinde COVID-19 ile ilgili zorlukları da dikkate alacaktır.

A - Tahkim Prosedürünün Verimliliğinin Arttırılması

6. COVID-19 salgınının olumsuz sonuçları karşısında, taraflar, avukatlar ve hakem kurullarının, tahkimin adil ve verimli bir şekilde yürütülmesi için tasarlanmış dava yönetimi tekniklerinin uygulanması konusunda gereken dikkat ve özeni göstermeleri çok daha önemli hale gelmiştir.
7. Bu tekniklerin çoğu yeni değildir. Divan, Tahkim Kuralları Ek IV'te ve [MTO Tahkim Kuralları Uyarınca Tahkim Yönetimi Hakkında Taraflara ve Hakem Kurullarına Not](#)'ta ("Not") gereken yol gösterici bilgileri yayınlamıştır. Bunlara ilişkin ek kılavuz bilgiler, "[Tahkimde Süre ve Masrafların Kontrolü](#)" ve "[Tahkimin Verimli Yönetimi – Kurum Avukatları ve Diğer Taraf Temsilcileri için Bir Rehber](#)" başlıklı MTO Tahkim Komisyonu ve AUÇ raporlarında mevcuttur.
8. Verimli dava yönetiminin devamlılığını sağlamak amacıyla, Kuralların 24(3)'üncü Maddesinde hakem kurulunun bir başka dava yönetimi toplantısı yaparak veya başkaca bir şekilde uygun usuli tedbirleri alabileceği veya usuli programı değiştirebileceği öngörülmektedir. Taraflara danışıldıktan sonra alınabilecek bu tür tedbirler, aşağıdakileri içerebilir:
 - Notun 74-79 no'lu paragraflarında öngörüldüğü üzere, bazı talep veya savunmaların süratle elenmesi;
 - Davanın daha etkin bir şekilde sonuçlanmasını sağlayabilecek ise, ihtilafı konuların bir veya birden fazla kısmi karar verilerek aşamalar halinde çözümlenmesi;
 - Uyuşmazlığın tamamının veya belirli konuların, kanıtlara ilişkin bir duruşma yapılmaksızın, sadece belgelere dayanılarak karara bağlanabileceğinin belirlenmesi;
 - Taraflar arasında ve duruma göre uzmanlarının desteğiyle yapılacak bir anlaşma yoluyla çözümlenebilecek hususların belirlenmesi;
 - Taraflarla en önemli hususları ele almak ve bu hususları sonuçlandırmak için en etkili yöntemler üzerinde odaklanma olasılıklarını değerlendirmek amacıyla ara usuli toplantılar düzenlenmesi;
 - Bir akdi sorumluluk sınırlamasının uygulanması veya imza yetkilisi olmayan bir kişinin işlemlere dahil edilmesi gibi sonuca vardırıci nitelikte olmayabilecek hususların bir belge sunma evresi olmaksızın veya sadece karara bağlanacak husus(lar) açısından önemli addedilen son derece sınırlı bir belge ibrazıyla karara bağlanılıp bağlanılamayacağını değerlendirilmesi;
 - Tanık ve/veya bilirkişi beyanına gerek duyulmadan veya karşı tarafın veya hakem kurulunun yazılı sorularına ve tanık veya bilirkişinin yazılı cevaplarına dayanılarak çözülebilecek hususların belirlenmesi;

- Bilirkişiler tarafından yerinde inceleme veya keşiflerin yerine video sunumlarının veya ortak bilirkişi raporlarının kullanılıp kullanılmayacağını değerlendirilmesi;
 - Taraflarca atanan bilirkişilerin aksine hakem kurulu tarafından atanan bir bilirkişiye doğrudan başvurunun uygun olup olmadığının değerlendirilmesi (MTO Uluslararası AUÇ Merkezi tarafından MTO hakem kurulları için ücretsiz atanabilecek çeşitli becerilere sahip bilirkişiler bulunmaktadır; [Tarafsız ve Bağımsız Bilirkişilerin Önerilmesine İlişkin MTO Bilirkişi Kuralları](#) Ek II Madde 3);
 - Mümkün ve uygun olan durumlarda toplantı ve duruşmalar için sesli veya görüntülü konferansların kullanılması;
 - Taraflardan mutabık olunan bir kronolojik vakia sıralaması, ortak ihtilaf konusu husus listeleri veya uyuşmazlık konularının tanımlanmasına ve kapsamının sınırlandırılmasına yardımcı olabilecek diğer benzer müştereken hazırlanmış belgeleri sunmalarının talep edilmesi;
 - Sunulacak dilekçe ve belgelerin sayısı ve büyüklüğünün sınırlandırılıp sınırlandırılmayacağını ve nasıl sınırlandırılacağını değerlendirilmesi; ve
 - Tarafların MTO Seri Tahkim Hükümlerinin uygulanmasını seçmeyi kabul edip etmeyeceklerinin değerlendirilmesi.
9. Yukarıda sunulan tahdidi olmayan usuli seçenekler listesi, taraflar, avukatlar ve hakem kurullarının COVID-19 küresel salgınından kaynaklananlar da dahil, potansiyel gecikmeleri azaltmak için başvurabilecekleri çok sayıda araç olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla hakem kurulları, COVID-19'a bağlı usuli aksaklıkları azaltmak amacıyla, her davanın kendine özgü şartlarında hangi tedbirlerin (varsa) uygulanabileceğini değerlendirmek üzere taraflarla proaktif bir şekilde iletişim kurmalıdır.

B - Belge ve Bildirimlerin Sunulması

10. Divan Sekreteryası ("Sekreteryaya") da verimliliği teşvik etmek ve COVID-19'la bağlantılı gecikmeleri önlemek üzere kendi süreçlerini düzene sokmaya yönelik tedbirler almıştır.
11. [Sekreteryanın 17 Mart 2020 tarihli duyurusunda](#), yeni tahkim taleplerinin (ilgili ek ve evraklar dahil) ve diğer başlatıcı belgelerin Sekreteryaya elektronik olarak iletilmesi *açıkça talep edilmiştir*. Daha sonra Sekreteryaya, tahkim talebi bildirimiminin e-posta yoluyla iletiliminin uygulanabilir olup olmadığını belirlemek için hemen davacı taraflarla ilişkiye geçer (Kuralların 3(2)'inci Maddesi).
12. Hakem kurulları ve taraflar, Görev Belgelerini Notta (Parag. 161) açıklanan şekilde eşdeğer nüshalar halinde ve elektronik olarak imzalamaya teşvik edilmektedir.
13. Basılı kopyaların sunulmasına ilişkin mevcut zorlukları azaltmak amacıyla hakem kurulları, tarafları, sunum ve evraklarını mümkün olduğu sürece elektronik iletişim araçlarını kullanarak iletmeye teşvik etmelidir. Notta (Parag. 8) Sekreteryaya ile yapılacak iletişimlerin elektronik olarak yapılması *açıkça talep edilmektedir*.
14. Kararların taraflara zamanında bildirimini, hakem kurulları ve Sekreteryaya arasında proaktif iletişimi gerektirir. Gecikmeyi en aza indirmek için hakem kurulları, kararların asıllarını imzalamaya başlar başlamaz hemen Sekreteryayı bilgilendirmelidir. Bunun üzerine Sekreteryanın dosyadan sorumlu avukatı, hakem kuruluna asılların gönderileceği Sekreteryaya dairesini bildirecektir.
15. Geçerli olabilecek tüm zorunlu yasa gerekliliklerine tabi olmak kaydıyla; taraflar, (i) herhangi bir kararın hakem kurulu üyeleri tarafından eşdeğer nüshalar halinde imzalanabileceğini ve/veya (ii) tüm bu eşdeğer nüshaların Madde 35 (Notun 164'üncü Paragrafı) uyarınca tek bir elektronik

COVID-19 KÜRESEL SALGINININ ETKİLERİNİ AZALTMAYA YÖNELİK ALINABİLECEK ÖNLEMLERE İLİŞKİN KILAVUZ NOTU | 5
dosya halinde birleştirilip, Sekreteryaya tarafından e-posta yoluyla veya bir alındı kaydı sağlayan diğer

araçlar vasıtasıyla taraflara bildirilebileceğini kabul edebilirler. Taraflar, mümkün olan durumlarda, kararın elektronik bildirimini kabul etmeye teşvik edilir. Sekreteryaya, kural olarak, taraflar arasında aksi açıkça kararlaştırılmadığı sürece, karara ilişkin bir elektronik bildirimde bulunmayacaktır.

III - Sanal duruşmaların düzenlenmesine ilişkin kurallar

16. Sağlık ve güvenlik çekinceleri ve seyahat kısıtlamaları, görüşme/konferans ve duruşmaları önemli ölçüde etkileyebilir ve hatta tek bir yerde fiziksel olarak toplanılmasını imkânsız hale getirebilir.
17. Böyle bir durumla karşılaşıldığında, taraflar, avukatlar ve hakem kurulları, duruşma veya toplantının ertelenip ertelenmemesi gerektiğini, özel tedbirlerin alındığı fiziksel bir toplantıyla yürütülüp yürütülemeyeceğini veya bir sanal duruşmaya geçilip geçilemeyeceğini değerlendirmelidir.

A - Toplantı veya Duruşmaları Yürütme Yolları

18. Bir hakem kurulu, tahkimi süratli ve az masraflı bir şekilde yürütmek için uygun usuli tedbirlere karar verirken, COVID-19 küresel salgınının sonuçları, toplantı veya duruşmanın mahiyeti ve uzunluğu, davanın karmaşıklığı ve katılımcıların sayısı, gecikmeksizin yürütmeyi gerektiren belirli sebeplerin var olup olmadığı, duruşmanın ertelenmesinin yersiz veya aşırı gecikmelere yol açıp açmayacağı ve duruma göre, tarafların duruşma için gereken şekilde hazırlanma ihtiyacı gibi tüm koşulları dikkate almalıdır.
19. Tek bir fiziki yerde toplanmanın kaçınılmaz, fakat mevcut koşullar altında imkânsız olduğunun taraflarca kabul veya hakem kurulu tarafından tespit edilmesi halinde; hakem kurulları ve taraflar, duruşmayı veya toplantıyı gecikmeyi en aza indirecek şekilde ertelemek için ellerinden gelen tüm çabayı göstermelidir. Taraflar ve hakem kurulları, böyle bir durumda, erteleme yerine; işbu Kılavuz Notunda açıklanan usuli araçların kullanımı dahil olmak üzere, davanın en azından bir kısmı üzerinden ilerlemek için mevcut seçenekleri değerlendirmelidir.
20. Tek bir fiziki yerde toplanmanın kaçınılmaz, fakat mevcut koşullara rağmen mümkün olduğunun taraflarca kabul veya hakem kurulu tarafından tespit edilmesi durumunda; hakem kurulu ve taraflar, özellikle katılımcılar arasında yeterli mesafenin bırakılması, maskeler ve dezenfektan jelin hazır bulundurulması ve tüm diğer uygun tedbirlerin alınması gibi, tüm katılımcıların güvenliğini sağlamaya yönelik uygun sıhhi önlemleri ve duruşmanın yapılacağı fiziki yere özel kural ve tavsiye mahiyetindeki yol gösterici bilgileri görüşmeli ve uygulamalıdır.
21. Bir sanal toplantı yapılmasının taraflarca kabul veya hakem kurulu tarafından tespit edilmesi durumunda; taraflar ve hakem kurulu, aşağıda ve ilişikteki Eklerde belirtilenler dahil olmak üzere, sürecin bu şekilde ilerletilmesine ilişkin özel hususları dikkate almalı, açıkça görüşmeli ve planlamalıdır. Sekreteryaya, bu konuda taraflara destek olmaya hazırdır.
22. Bir hakem kurulu, tarafların mutabakatı olmaksızın veya tarafların itirazına rağmen bir sanal toplantı yapılmasına karar verdiği takdirde; yukarıdaki 18. paragrafta belirtilenler dahil, ilgili durum ve koşulları dikkatle değerlendirmeli, kararın Kuralların 42'nci Maddesi uyarınca hukuken icra edilebilecek olup olmadığını değerlendirmeli ve bu kararın gerekçelerini sunmalıdır. Böyle bir karar verirken hakem kurulları, Kuralların 22(2)'nci Maddesi uyarınca kendilerine tanınmış olan geniş usuli yetkiyi hesaba katmak, taraflara danıştıktan sonra "tarafların herhangi bir anlaşmasına aykırı olmamak kaydıyla, [hakem kurulunun] uygun görebileceği ilgili usuli tedbirleri uygulamak" isteyebilir. Buna ek olarak, Kuralların 24(4)'üncü Maddesinde dava yönetimi toplantılarıyla ve

Kurallara Ek VI'nın 3(5)'inci Maddesinde Seri Tahkimle ve Notun 77'nci paragrafında sonuca vardırııcı nitelikteki hususlarla ilgili kurallar dahil olmak üzere, Kurallarda yapılan değişikliklerde ve uygulamadaki yol gösterici kurallarda, sanal toplantıların yapılabileceği kabul edilmiştir.

23. Kuralların 25(2)'nci Maddesinde tarafların yazılı sunumları ve dayanılan tüm belgelerin incelenmesinden sonra, hakem kurulunun "taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, tarafları şahsen ve birlikte dinleyeceğinin" öngörülmüş olmasına karşılık; bu ifade, tarafların sahip olduğu bir canlı, çekişmeli görüşme yapma olanağına atıfta bulunduğu; fakat içinde bulunulan koşulların gerektirmesi durumunda, bir duruşmanın sanal araç ve yöntemlerle "şahsen" gerçekleştirilmesini engellemediği şeklinde yorumlanabilir.
24. 25(1)'inci Maddede, genel olarak hakem kurulunun "mümkün olan en kısa süre içerisinde *uygun bulunduğu tüm yöntemleri kullanarak* davanın vakıalarını tespiti girişeceği" öngörülmektedir (vurgu eklenmiştir). Bu bağlamda 25(2)'nci Madde, hakem kurulunun uyuşmazlığı sadece yazılı sunum ve belgelere dayanarak karara bağlayıp bağlayamayacağı veya bir canlı duruşmanın da yapılmasının gerekip gerekmediğini düzenlemek üzere yapılandırılmalıdır. 25(2)'nci Maddenin Fransızca versiyonunda, "'Après examen des écritures des parties et de toutes pièces versées par elles aux débats, le tribunal arbitral entend *contradictoirement* les parties si l'une d'elles en fait la demande; à défaut, il peut décider d'office de leur audition" hükmüyle bu anlam yansıtılmaktadır. Dolayısıyla Sekretaryanın MTO Tahkim Kılavuzunda, "hakem kurulunun 25(2)'nci Maddeyi yüz yüze bir duruşmanın gerekli olduğu şeklinde yorumlayıp yorumlamayacağını veya video veya telekonferansın yeterli olup olmayacağını davanın vakalarına bağlı olacağı" belirtilmektedir.
25. Hakem kurullarının sıklıkla tedbiri elden bırakmayıp, bir tarafın talebi durumunda davanın esaslarına dayanan en az bir yüz yüze duruşma yapılmasına karar vermiş olmasına karşılık; COVID-19 küresel salgını, bir yüz yüze duruşmanın makul bir sürede yapılmasının imkânsız olduğu ve mümkün olabileceği zamana kadar beklemenin yersiz ve hatta zarar verici bir gecikmeye yol açabileceği anlamına gelebilir. Buna göre bir hakem kurulu, uygun durumlarda, her tahkimin özel koşullarına uygun prosedürleri belirlemek için kendi yetkisini kullanırken ve tahkim yargılamasını süratli ve az masraflı bir şekilde yürütmeye yönelik asli görevini yerine getirirken, farklı yöntemler benimseyebilir.

B - Sanal/Siber-Protokol

26. Herhangi bir sanal duruşma, tüm geçerli veri gizliliği düzenlemelerine uygunluğu sağlamak için yeterli tedbirlerin uygulanması amacıyla, hakem kurulu ve taraflar arasında – genellikle bir sanal/siber protokol olarak adlandırılan – bir istişareyi gerektirir. Bu tür tedbirlerde, duruşmanın gizliliği ve tahkim yargılaması dahilindeki elektronik iletişimlerin ve her tür elektronik belge platformunun gizliliğinin korunması konuları da ele alınacaktır.
27. İşbu Kılavuza **Ek II**, sanal duruşmaların düzenlenmesiyle ilgili usuli kararlara ilişkin sanal/siber protokollere eklenmesi önerilen bir dizi maddeyi içermektedir.

C - Usuli Hususlar

28. Bir sanal duruşma sırasında taraflara eşit davranılması ve taraflardan her birine dava ve iddialarını sunmak üzere tam fırsat tanınmasını sağlamak amacıyla hakem kurulu, aşağıda belirtilenleri değerlendirmelidir:
 - Duruşma tarihleri, başlangıç ve bitiş saatleri, aralar ve her duruşma gününün uzunluğunun belirlenmesinde dikkate alınacak olan farklı zaman dilimleri;

- Katılımcıların toplam sayısı, uzak lokasyonların sayısı, katılımcıların ne ölçüde aynı fiziksel yerde bulunabileceği, hakem kurulu üyelerinin ne ölçüde birbirleriyle ve/veya diğer katılımcılarla aynı fiziksel yerde bulunabileceği, ara/dinlenme odalarının mevcudiyeti ve kontrolü dahil, fakat bunlarla sınırlı olmaksızın, katılımcıların bulunduğu yerin lojistik düzenlemeleri;
 - Gerçek zamanlı döküm veya bir başka kayıt biçiminin kullanımı;
 - Eşzamanlı veya ardıl dahil, tercümanların kullanımı;
 - Herhangi bir teknik idare memuru dahil, tüm katılımcıların varlığını doğrulama ve kimlik tespiti prosedürleri;
 - Sözlü tanık beyanlarının doğruluk ve bütünlüğünün korunmasını sağlamak amacıyla, olay tanıklarından ve bilirkişilerden delilin toplanmasına ilişkin prosedürler;
 - Paylaşımlı ekran görüntüleri aracılığıyla yapılanlar dahil, görsel delillerin kullanımı; ve
 - Tüm katılımcılar tarafından erişimi sağlayan bir paylaşımlı/ortak belge platformunda barındırılan bir elektronik duruşma klasörünün kullanımı.
29. Sanal duruşmalar hakkındaki bir Protokole ilişkin bir kontrol listesi, işbu Kılavuza **Ek I** olarak ilişikte sunulmaktadır.
30. [Paris'teki MTO Duruşma Merkezi](#), sanal duruşma seçenekleri ve elektronik dosyalama olanaklarını ve bu olanakları tahkim sürecinin bütünlüğünü en iyi şekilde koruyacak, gizliliği muhafaza edecek ve gerekli veri korumasını sağlayacak şekilde nasıl kullanacaklarını daha iyi anlamak isteyen hakem kurullarına standart teknik yardım ve destek hizmeti sunabilmektedir. Ayrıca MTO, başlıca tahkim yerlerinin çoğundaki diğer duruşma merkezleriyle de [Mutabakat Protokolleri](#) imzalamıştır ve bu merkezler tarafından sunulan sanal duruşma tesis ve olanaklarına erişim sağlamak ve gerekli teknik destek ve rehberliği almak amacıyla, hakem kurullarıyla bu süreci koordine edebilmektedir. Ek bilgi, infohearingcentre@iccwbo.org adresine e-posta ile başvurularak temin edilebilir.
31. Sanal duruşmalar için çeşitli video-konferans platformu seçenekleri mevcuttur. Mevcut seçeneklerin bir üçüncü taraf karşılaştırmalı tablosu, [burada](#) sunulmaktadır. Bu seçenekler, bazı duruşma merkezleri ve/veya hizmet sağlayıcılar tarafından sunulan özelleştirilmiş duruşma çözümlerinden lisanslı kullanıma tabi halka açık platformlar ve ücretsiz kullanılabilen halka açık platformlara kadar değişiklik göstermektedir. Özelleştirilmiş veya lisanslı, ücrete dayalı video-konferans platformları, ücretsiz kullanılan halka açık platformlardan daha yüksek güvenlik, gizlilik ve veri koruması sunabilmektedir.
32. Hakem kurulları, taraflara danışarak sanal duruşmalar için kullanılan herhangi bir görüntülü paylaşım platformunun lisanslı olmasını ve maksimum güvenlik ayarlarının uygulanmasını sağlamalıdır. MTO, Microsoft Teams, Vidyocloud ve Skype for Business'tan oluşan video-konferans platformu seçeneklerine lisanslı erişim imkanına sahiptir. MTO teknik desteği, hakem kurullarına bu platformların kullanımı, bir toplantıya (veya duruşmaya) katılma, toplantı-içi ses ve görüntü fonksiyonlarının kullanımı ve ekran paylaşımı özelliklerinin çalıştırılması gibi konularda uzaktan destek hizmeti sunmaktadır. Yakın tarihli davalarda kullanılmış olan diğer platformlar, Zoom, BlueJeans ve GoToMeeting'i içermektedir.
33. Elektronik dosyalama için çeşitli belge paylaşım platformları bulunmaktadır. Video-konferans platformları gibi, bunlar da bazı duruşma merkezleri ve/veya hizmet sağlayıcılar tarafından sunulan özelleştirilmiş duruşma seçeneklerinden (Opus, Transperfect ve XBundle gibi) lisanslı halka açık platformlar ve ücretsiz kullanılabilen halka açık platformlara kadar değişiklik göstermektedir. Özelleştirilmiş veya lisanslı, ücrete dayalı belge paylaşım platformları, ücretsiz kullanılan halka açık platformlardan daha yüksek güvenlik, gizlilik ve veri koruması sunabilmektedir.
34. MTO, işbu Kılavuz Notunda belirtilen üçüncü taraf sağlayıcılardan herhangi birini onaylamamakta veya herhangi biriyle ilgili herhangi bir beyan veya taahhütte bulunmamaktadır. Taraflar, avukatlar

COVID-19 KÜRESEL SALGINININ ETKİLERİNİ AZALTMAYA YÖNELİK ALINABİLECEK ÖNLEMLERE İLİŞKİN KILAVUZ NOTU | 9
ve hakem kurulları, herhangi bir belirli davada bunlardan her birinin uygunluğuna ilişkin kendi incelemelerini yapmalıdır.

EK I

BİR SANAL DURUŞMALAR PROTOKOLÜ İÇİN KONTROL LİSTESİ

A - Duruşma Öncesi Plan, Kapsam ve Lojistik Düzenlemeler

- (i) Bir duruşma gündeminde yer alması gereken hususların ve “sadece dosya ve belgeler” üzerinden değerlendirilebilecek hususların belirlenmesi;
- (ii) Katılımcıların (hakemler, taraflar, vekiller, tanıklar, bilirkişiler, idari sekreterler, tercümanlar, yazmanlar, teknisyenler, vb.) sayısı ve listesinin kararlaştırılması;
- (iii) Sanal oda başına katılımcı sayısının ve katılan tüm odalar için 360° görüş açısının gerekli olup olmadığının kararlaştırılması;
- (iv) Hakemlerin ve davadaki taraflardan her birinin duruşma sırasında kendi aralarında özel olarak birbirleriyle görüşebilmelerine izin verilecek sanal odaların kararlaştırılması;
- (v) Tüm bağlanma yerleri ve bağlantı noktalarının belirlenmesi;
- (vi) Video-konferansın başlangıcında her sanal odada bulunan her kişinin kimliğinin teşhis edileceğinin kararlaştırılması; ve
- (vii) Yukarıda belirtilenlerin ışığında, farklı zaman dilimleri dikkate alınarak süre ve günlük programın duruşma tarihinde taraflar ve hakem kurulu arasında görüşülmesi ve kararlaştırılması.

B – Teknik Hususlar, Özellikler, Gereklilikler ve Destek Personeli

- (i) Hakem kurulu ve taraflar arasında aşağıda belirtilen konularda istişare yapılması:
 - tercih edilen platform ve kullanılacak teknoloji (ilgili platform ve teknolojiye yasal erişim dahil);
 - asgari sistem özellikleri ve her lokasyonda düzgün bağlantı (ses ve video), yeterli görünürlük ve aydınlatma ile ilgili teknik gereklilikler;
 - her lokasyonda belirli ekipmanlara ihtiyaç duyulup duyulmadığı (telefonlar, yedek bilgisayarlar, bağlantı güçlendiriciler/menzil arttırıcılar ve taraflarca gerekli görülebilecek her tür diğer ekipman veya görsel-ışitsel yardımcı araçlar);
- (ii) Seçilen platformun ve kullanılacak teknolojinin uyumluluğuna ilişkin ön kontrolün yapılması;
- (iii) Duruşmada kullanılacak teknoloji, platform, uygulamalar ve/veya ekipmanlar hakkında bilgi sahibi olmayan katılımcılar için kullanıma ilişkin ders ihtiyacının değerlendirilmesi;
- (iv) Ani teknik arızalar, bağlantı kopması ve elektrik kesintileri durumunda uygulanacak acil durum tedbirleri (tüm katılımcılar için alternatif iletişim kanalları ve sanal teknik destek) konusunda hakem kurulu ve taraflar arasında istişarede bulunulması; ve
- (v) Her şeyin yolunda olduğundan emin olmak için duruşmadan bir gün önce yapılacak son oturumla birlikte, bağlantı ve ses ve görüntü yayını test etmek için duruşmadan önceki ayda en az iki oturum provasının gerçekleştirilmesi.

C - Gizlilik, Mahremiyet ve Güvenlik

- (i) Hakem kurulu ve taraflar arasında sanal duruşmanın gizli ve katılımcılara özel kalıp kalmayacağı konusunda istişarede bulunulması;
- (ii) Tüm katılımcıları bağlayan bir erişim ve gizlilik taahhüdünün kararlaştırılması;
- (iii) Hakem kurulu ve taraflar arasında aşağıda belirtilen konularda istişarede bulunulması;

- sanal duruşmanın kaydedilmesi (görsel-işitsel kayıt, kayıtların gizliliği ve üretilen yazılı kayıtlara nazaran kayıtların değeri, vb.);
- belirli katılımcıların erişim veya bağlantırlığını etkileyebilecek her tür önemli ek gizlilik gereklilikleri veya standartları; ve
- sanal duruşmanın bütünlüğü ve güvenliğini her tür korsanlık ve yasadışı erişim gibi durumlara karşı güvence altına almaya yönelik asgari şifreleme gereklilikleri.

D - Çevrimiçi Görgü Kuralları ve Hukuki Usule İlişkin Hususlar

- (i) Hakem kurulu ve taraflar arasında bir sanal ortamdaki katılımcıların hak ve yükümlülüklerini güvence altına almak için gereken uygulamalar konusunda istişarede bulunulması. Bu istişare, baş konuşmacıların belirlenmesi, konuşanın sözünün kesilmemesi, platform ve bant genişliğinin makul ve sorumlu bir şekilde kullanımının gözetilmesi, bağlantıda parazite sebep olan veya yasadışı kayda olanak tanıyan ekipman kullanımından kaçınılması, itirazlara ilişkin bir prosedürün kararlaştırılması, vb. konuları kapsar;
- (ii) Taraflardan/avukatlardan test edilen platform ve teknolojinin taraflarca test edildiği üzere yeterli olduğuna dair yazılı beyanların alınması;
- (iii) Tarafların yargılamanın bir sanal duruşmayla sürdürülmesine ilişkin mutabakatının doğrulanması veya tarafların böyle bir mutabakatının olmaması durumunda, sürece bir sanal duruşmayla devam edilmesinin yasal dayanağının belirlenmesi; ve
- (iv) Tarafların sanal duruşma öncesinde ve sırasında oluşabilecek teknik sorunlarda işbirliği yapmakla görevli oldukları konusunda bilgilendirilmesi.

E - Delillerin Sunulması ve Tanık ve Bilirkişilerin Dinlenmesi

- (i) Hakem kurulu ve taraflar arasında sözlü delil ve beyanların düzenlenmesi ve sunumu konusunda istişarede bulunulması;
- (ii) Vekilin çevrimiçi beyan ve savunmalar ve delil sunumu için çoklu ekran kullanıp kullanmayacağıının belirlenmesi ve bir sanal ortamda görsel ek ve delillerin sunulması ve gösterilmesi için kullanılabilir yöntemlerin kararlaştırılması;
- (iii) Hakem kurulu ve taraflar arasında tanık ve bilirkişilerin dinlenmesi konusunda istişarede bulunulması (tanıkların/bilirkişilerin çağırılma ve dinlenme sırası, bağlantı ve hazır bulunma süreleri, sanal tecrit, sohbet odalarında veya gizli iletişim kanalları aracılığıyla tanıklar ile taraflar/avukat arasında eşzamanlı veya eşzamanlı olmayan iletişime izin verilmesi/yasaklanması, bir çevrimiçi ortamda sorgu hakemi/memuru ile tanık/bilirkişi arasındaki etkileşim, vb.); ve
- (iv) Hakem kurulu ve taraflar arasında sanal kayıt ve bir sanal ortamda gereken düzeyde hizmet sunabilecek olan yetkin yazman ve tercümanların kullanımı konusunda istişarede bulunulması.

EK II

SANAL DURUŞMALARIN DÜZENLENMESİYLE İLGİLİ SANAL/SİBER PROTOKOLLER VE USULİ KARARLAR İÇİN ÖNERİLEN MADDELER

I. KATILIMCILAR

"Hakem kurulu, (*tarihi ve saati giriniz*) tarihinde yapılması planlanan duruşmanın video-konferans yoluyla gerçekleştirileceğini teyit eder ve emreder.

Taraflarca sunulmuş olan mevcut bilgilere dayanılarak, aşağıdaki katılımcılar ("**Katılımcılar**") yine aşağıda belirtilen yerlerden duruşmaya katılacaklardır:

- a. **Davacı**
(*İsimler ve bağlantı yer(ler)i ve bağlantı noktasını listeleyin*)
- b. **Davacı Vekili**
(*İsimler ve bağlantı yer(ler)i ve bağlantı noktasını listeleyin*)
- c. **Davalı**
(*İsimler ve bağlantı yer(ler)i ve bağlantı noktasını listeleyin*)
- d. **Davalı Vekili**
(*İsimler ve bağlantı yer(ler)i ve bağlantı noktasını listeleyin*)
- e. **Hakem Kurulu**
(*Hakem kurulu üyelerinin isimleri ve bağlantı yer ve nokta(lar)ını listeleyin*)
- f. **Tanıklar / Bilirkişiler / Kayıt Sağlayıcı / Destek Personeli ve Teknisyenler / Diğer katılımcılar (duruma göre)**
(*İsimler ve bağlantı yer(ler)i ve bağlantı noktasını listeleyin*)

Her Katılımcı, bağlantı yeri veya bağlantı bilgilerine ilişkin herhangi bir değişikliği, mümkün olan en kısa sürede tüm Katılımcılara gönderilen e-posta iletişimi aracılığıyla bildirecektir."

II. TEKNİK HUSUSLAR, ÖZELLİKLER, GEREKLİLİKLER VE DESTEK PERSONELİ

"Taraflardan her biri, tüm Katılımcıların seçilen platform aracılığıyla duruşmaya verimli bir şekilde katılabilmesini sağlayan yeterli kaliteye sahip bir güvenilir video link bağlantısını sağlayacaktır. Taraflar, kararlaştırılmış güvenilir video konferans hizmeti sağlayıcılarını kendi aralarında görüşecek olup, hazırladıkları ortak bir listeyi işbu kararın tarihinden itibaren _____ gün içinde hakem kuruluna sunacaklardır ve hakem kurulu, bir sağlayıcıyı seçmeden önce, kararlaştırılmış sağlayıcılar listesinden tercih ettikleri seçenek konusunda taraflara danışacaktır.

Taraflar, işbu kararın tarihinden itibaren _____ gün içinde aşağıda belirtilenler hakkında görüşecek ve mutabakata varmaya çalışacaklardır:

- (i) sürekli ve yeterli görsel-işitsel bağlantı için asgari sistem özellikleri ve teknik gereklilikler (*kullanılacak işletim sistemi türleri, işleyici hızları, RAM kapasitesi, iletim hızları, ağ bant genişliği, vb.*);
- (ii) duruşma için gereken her tür donanım, ekipman (*görüntü ekranları, yüksek çözünürlüklü web kameraları, gürültüyü kesen mikrofonlar veya kulaklıklar, telefonlar, yedek bilgisayarlar, bağlantı güçlendiriciler/menzil arttırıcılar ve taraflarca gerekli görülebilecek tüm diğer ekipmanlar veya görsel-işitsel yardımcı araçlar*) ve yazılım uygulamaları; ve

(iii) bir bağlantının başlatıldığı herhangi bir yerle ilgili tüm lokasyona özgü gereklilikler.

Yukarıda listelenen konularda hiçbir mutabakata varılmaması durumunda; taraflar, hazırladıkları ayrı önerilerini, seçilmiş video-konferans sağlayıcısı/platformu için makul olarak gerekli olduğunu iddia ettikleri sistem özellikleri ve gerekliliklere ilişkin teknik sebeplerin bir açıklamasıyla birlikte, önceki paragrafta belirtilen tarihin sona ermesinden itibaren _____ gün içinde hakem kuruluna bildireceklerdir. Tarafların ayrı önerileri, hakem kuruluna işbu _____ sayılı Usuli Karara Ek (1) olarak eklenmiş formatta sunulacaktır.

Hakem kurulu, tarafların ortak teklifini veya ayrı önerilerini değerlendirecek ve duruşma için benimsenecek makul gereklilikler ve teknik özellikleri teyit edecek veya belirleyecektir. Söz konusu makul gereklilik ve özelliklerin belirlenmesi sırasında, taraflarca atanmış iki BT uzmanı veya hakem kurulu tarafından atanmış bir uzman (masrafları taraflara ait olmak üzere), ilgili makul gereklilik ve özelliklerin tespitini kolaylaştırmak için hakem kuruluna destek olmak üzere bağımsız ve tarafsız hareket ederek, hakem kuruluna yardımcı olabilecektir. Gerekirse, hakem kurulu, taraflara danıştıktan sonra, BT uzmanları tarafından yapılacak iş ve sağlanacak desteği belirlemek üzere herhangi bir gerekli protokolü düzenleyecektir.

Taraflar, yukarıda listelenen özellik ve gerekliliklerin tümü veya bir kısmı üzerinde mutabakata varırken veya ayrı önerilerini hakem kuruluna bildirirken, makul özellik ve gerekliliklerinin (i) seçilen sağlayıcısının/platformun gereklilikleri ve (ii) tüm diğer katılımcılar için bulunulan yere özgü gereklilikler ile uyumluluğunu değerlendirecektir.

Seçilen video-konferans hizmeti kapsamındaki hizmetlerin etkin ve verimli kullanımı için gereken özel dersler, mümkün olan en kısa süre içinde planlanacaktır. Taraflar, bu tür dersler için önerilen bir programı, video-konferans sağlayıcısının/platformunun seçildiği tarihten itibaren _____ gün içinde hakem kuruluna sunacaklardır. Söz konusu dersler, Katılımcılara mevcut özellik ve araçlar hakkında genel bilgi sunacaktır.

Taraflar, teknik arızalar, bağlantı kopması, elektrik kesintileri veya duruşma sırasında oluşabilecek diğer kesintiler durumunda uygulanacak acil durum tedbirleri konusunda işbu kararın tarihinden itibaren _____ gün içinde birbirlerine danışıp mutabakata varacaklardır (veya ayrı önerilerde bulunacaklardır).

Tarafların temsilcileri, hakem kurulu üyelerinden her biri ve duruşmadaki tüm diğer Katılımcılar, (i) duruşma için kabul edilen ekipman ve teknik gereksinimlerin işlevsel ve yeterli olduğunu kanıtlamak; ve (ii) duruşma koşulları için yapılacak bağlantıları taklit ve test etmek üzere, duruşmadan önceki ay içinde en az iki deneme çalışmasına katılacaklardır. Taraflar, bu test çalışmalarının tarihleri, saatleri ve süresini hakem kuruluyla birlikte koordine edip kararlaştıracaktır.

Hiçbir şüpheye mahal vermemek adına, tarafların işbu kararda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirirken, gerekli uzmanlığa sahip yetkili destek personelini kullanacakları kabul edilmektedir.

Yukarıda belirtilen gereklilikler, noktadan noktaya video-konferans, çok noktalı video-konferans, web-tabanlı video-konferans, ISDN üzerinden video-konferans, vb. dahil, kullanılan video-konferans türüne bakılmaksızın geçerli olacaktır.”

III. GİZLİLİK, MAHREMİYET VE GÜVENLİK

"Prensip olarak, duruşmaya katılım, işbu _____ sayılı Usuli Kararda (PO) tanımlanan Katılımcılarla veya işbu Usuli Kararın şartlarına göre sınırlandırılacaktır. Hiçbir şüpheye mahal vermemek adına; duruşmanın yürütülmesini kolaylaştırmak için Katılımcılarla birlikte çalışan teknik danışmanlar/destek personeli de duruşmaya katılıyor kabul edilecek ve Katılımcılar olarak tanımlanacaktır. Taraflardan biri, herhangi bir başka kişinin duruşmanın herhangi bir kısmına katılmasını istediği takdirde; bu katılımın neden gerekli veya uygun olduğuna dair sebepleriyle birlikte çok önceden bir talepte bulunacaktır. Taraflar, bu tür talepler konusunda mutabakata varmaya çalışacak; ancak mutabakata varılamaması durumunda hakem kurulu, ilgili talebe izin verilip verilmeyeceğine karar verecektir.

Hakem kurulu tarafından önceden izin verilmediği sürece, duruşmanın herhangi bir kısmı kaydedilemez (ses izi/kaydı dahil). Bir ortak kayıt hazırlamak amacıyla görevlendirilen yazmanlar tarafından duruşmanın bir sesli kaydı oluşturulacaktır. Tüm diğer önerilen kayıt talepleri, duruşmanın ilgili kısmından en az 48 saat önce bildirilecektir.

Her durumda, duruşmanın resmi kaydı, taraflarca düzeltilen veya görüş bildirilen yazılı kayıttan oluşacaktır.

Taraflar, herhangi bir Katılımcının bulunduğu yerde geçerli olan ve mahremiyet, gizlilik, verilerin korunması ve güvenlik gereklilikleri açısından bir engel veya yasal uyum sorunu oluşturabilecek olan kanunları birlikte değerlendirmekten ve duruşmadan çok önce (en az iki hafta) bildirmekten sorumludur. Hakem kurulu, taraflara danıştıktan sonra, Katılımcılardan herhangi birinin erişimi veya bağlantırlığını etkileyebilecek olan tüm geçerli gizlilik ve güvenlik gereklilik veya standartlarına yönelik alınabilecek tedbirlere (varsa) karar verecektir.

Herhangi bir tarafın duruşmanın bütünlüğünü korumak veya siber saldırı, sızıntı veya duruşmaya yetkisiz erişim risklerini azaltmak için ek güvenlik tedbirlerinin gerekli olduğunu düşünmesi durumunda; ilgili taraf, bu endişelerin sebeplerinden haberdar olur olmaz söz konusu endişelerini derhal bildirmelidir. Hakem kurulu, taraflara danıştıktan sonra, varsa, bu konuda alınacak ek tedbirlere karar verecektir."

IV. ÇEVİRİMİÇİ GÖRGÜ KURALLARI VE HUKUKİ USULE İLİŞKİN HUSUSLAR

"Video-konferans yoluyla başarılı bir duruşma için gereken işbirliği ve koordinasyon düzeyini sağlamak amacıyla, her Katılımcı aşağıda belirtilenlere uymayı taahhüt eder:

- (i) baş konuşmacı(lar)ın belirlenmesi;
- (ii) herhangi bir konuşmacının sözünü kesmekten kaçınılması;
- (iii) video konferans araç ve olanaklarının makul ve sorumlu kullanımı;
- (iv) bağlantıda parazite sebep olan ekipmanların kullanımından kaçınılması;
- (v) her tür izinsiz kayıttan kaçınılması;
- (vi) duruşma sırasında zaman israfından kaçınılması;
- (vii) konuşulmadığı sırada mikrofonların sesinin kesilmesi;
- (viii) duruşmaya getirdiği Katılımcılardan aynı yükümlülükler uymalarının istenmesi; ve
- (ix) duruşmanın usuli verimliliğini desteklemek için gereken her tür uygulama veya tedbirin alınması.

Hakem kurulu – taraflara danışarak – ilk duruşma gününde düzen ve idare hususlarının ön görüşmesi sırasında, uygulanacak itiraz mekanizmasını belirleyecektir.

Taraflardan her biri, işbu kararın tarihinden itibaren _____ gün içinde, (i) yukarıda öngörülen test çalışmalarını gerçekleştirdiklerini; ve (ii) hizmet sağlayıcı, ekipman, teknik özellik ve gerekliliklerin duruşmaya katılımları için yeterli olduğunu yazılı olarak teyit edecektir.”

V. DELİLLERİN SUNULMASI VE TANIK VE BİLİRKİŞİLERİN DİNLENMESİ

"Hakem heyeti, tarafların sözlü savunma ve beyanlarının görsel eklerin kullanımı ve belirli kayıtlı delillerin sunulmasını içereceğinin bilincindedir. Dolayısıyla taraflar, görsel ek ve delillerin, tüm hakem kurulu üyeleri, diğer taraf [taraflar] ve duruşmanın ilgili kısmına katılmasına izin verilmiş tüm Katılımcılar için açık ve ekran üzerinden görülebilir olmasını sağlamalıdır. Görsel ek ve delillerin sunulması için çoklu ekranlara ihtiyaç duyulması durumunda; taraflar, bu çoklu ekranların gerekli ekipmanlar listesine eklenmiş olduklarından emin olmalıdır.

Taraflar, işbu kararın tarihinden itibaren _____ gün içinde, aşağıda belirtilenler konusunda mutabakata varmak amacıyla aralarında gereken işbirliği ve koordinasyonu sağlayacaklardır:

- (i) tanıkların/bilirkişilerin çağırılma ve dinlenme sırası;
- (ii) her tanığın/bilirkişinin bağlantı hazır bulunma süresi;
- (iii) tanıkların/bilirkişilerin (varsa) sanal tecridine yönelik yöntem ve araçlar;
- (iv) sohbet odalarında veya gizli iletişim kanalları aracılığıyla tanıklar/bilirkişiler ile taraflar/avukat arasında eşzamanlı veya eşzamanlı olmayan iletişime izin verilmesi/ yasaklanması;
- (v) tanığın/bilirkişinin kendi bulunduğu yerde herhangi bir başka kişiyle birlikte oturup oturmayacağı ve ifadesini verirken kendisine herhangi bir kişi tarafından yardımcı olunup olunmayacağı; ve
- (vi) bir tanığın/bilirkişinin bir tercümanın desteğine ihtiyaç duyup duymayacağı ve tercümanın hizmetlerini sanal olarak sunabilmesini sağlamak için gereken düzenlemeler ve tercümanın eşzamanlı veya ardıl nitelikte olacağı ve dinleme/sorgulama sürecinin iyi ve etkin bir şekilde yönetilmesini sağlamak için belirli ek ekipmanların gerekip gerekmediği.

Yukarıda listelenen maddelerin herhangi biri veya tümü hakkında bir mutabakata varılamaması durumunda; taraflar, ayrı önerilerini yukarıda belirtilen tarihin sona ermesinden itibaren _____ gün içinde hakem kuruluna bildireceklerdir.

Hakem kurulu, kararını belirlerken tarafların ortak teklifini veya ayrı önerilerini değerlendirecektir.

Taraflar, duruşmanın kaydedileceğini kabul ederler ve taraflar, video-konferans yoluyla hizmetini hemen sunabilecek olan yetkin bir sanal kayıt sağlayıcıyı/yazmanı müştereken önermeyi taahhüt ederler. Bu tür kayıt kullanımının ek ekipman gerektirmesi durumunda; taraflar, yukarıda belirtilen şekilde oluşturulan gerekli ekipmanlar listesine eklenecek olan ek ekipmanları hakem kuruluyla birlikte kararlaştıracaklardır.

Hakem kurulu, tanıkların/bilirkişilerin bir hot-tubbing (bilirkişilerin konferans usulüyle karşılıklı sorgulanması) oturumuna alınmasını taraflarla birlikte kararlaştırabilir veya taraflardan bunu talep edebilir. Böyle bir oturumun kararlaştırılması veya talep edilmesi durumunda; taraflar, kendi tanıklarının/bilirkişilerinin hot-tubbing oturumu sırasında ve süresince hazır bulunmalarını sağlamalıdır ve süreç, hakem kurulu tarafından talimat verilen şekilde yürütülecektir.”

USULİ KARARA EK

Teknik/Teknolojik Gereklilikler
[tarafarla görüşülecektir/kararlaşdırılacaktır– davaya özel]

	Taraf xxx	Taraf yyy	Sağlayıcı/platform gereklilikleri	Hakem Kurulunun Tespiti
Sistem Özellikleri				
Bağlantı Gereksinimleri				
Donanım ve Ekipman				
Yazılım Uygulamaları				
Diğer Gereklilikler				